

Jöjjetek

AZ AUSZTRIAI MAGYAR PROTESTÁNS LELKIGONDOZÓ SZOLGÁLAT KIÉLNCEDIK ÜZENETE

34.427

Tul a nehezén ...

A napi munka után megnehezedett tagokkal roskad le az ember. A szerény kis esti harapnivaló után tán még egy cigarettára gyújt, s lehunyt szemű arcát odaadja a langyos tavaszestének. Ezek azok a csöndes ötpercek, mikor a lélek számadást tart. Itt vagyok, élek. A magyarországi tavasz? a hasonlithatatlanul, fűszeresen illatos? ... bizony messze van. De közben elszárgultott egy nagy háboru s el a hisztériás háboru után, amikor a hazátlan üzték, lökdösték a hatóságok, pusztította az éhség: csak azért, mert önmaga akarta a hazáját megválasztani. Ma már újra elismerik embernek a hontalant. Éhen sem kell halnia már; akinek nem is jut munka, kerül hely s egy falás kenyér valamely táborban. Az IRO nagy csoportokat visz hajóival a világ legkülönbözőbb pontjai felé, ittmaradó helyüket a táborokban új otthontalanoknak adják.

Csigalassusággal, de a hazátlan elárvultak helyzete, élelmezése, kilátásai javulnak. A segítés munkája, amelyet az egyház kezdett el, szélesedik. A nehezén mintha túl lennének. A holnap fényei pislákolnak; emberi életet, munkát, otthont mutatnak. Ötszáz magyar ifju indult el egy csoportban Ausztráliába, olvassuk. Az ilyen hírek belénk fájdulnak, de ez a valóság, amely osztályrésznkül jutott, s a valósággal szembe kell néznünk. Készülnek a szomszédok, kicsit mindenki, hogy életének másik felét talán a föld tulsó oldalán élje le. A nyugati hatalmak az IRO útján most siettetik a kivándoroltatást s ezzel beismerik, hogy belátható időn belül nem lehetne számolni a hontalanoknak eredeti hazájukba való visszatelepitésével.

Az otthoni emlékektől, vágyaktól sajgó lélek miben béküljön meg? Az életből nem oly hosszú már

AZ EMBERI SZABADSÁGJOGOK

BOTRÁNYA

A hosszú és véres háborut a szövetségesek, Amerika, Anglia, Franciaország, Oroszország, megnyerték, azért, hogy "a népek szabadságát biztosítsák".

A hazátlanok száma azóta állandóan növekszik. Berliini amerikai bizottság hivatalos jelentése szerint Kelet-Németországban a koncentrációs táborok ma is állnak, üzemben és tömve vannak. Több száz ezres rabjainak kb. fele éhségben, kezeletlen betegségben pusztul el. E jelentést világgá röpitették és nem cáfolták meg.

Az Egyesült Nemzetek ülésén javasolták, hogy nemzetközi bizottság végezzen vizsgálatot szerte a világon, melyik országban van kényszermunka? Tízemnégy ország a javaslat mellett szavazott, ellene három: Ukrajna, Csehország, Szovjetország.

AZ ANYA MEGÖLI
GYERMEKÉT ...

Németország keleti zónájából ismerősök magukkal hoztak egy nyolc éves kisleányt. A kisleány elmondta, hogy édesanyja elpusztította két kistestvérét és ömögát, mert nem tudott a családnak élelmet szerezni. ("S.N." hire.)

A menekült hazátlanok, a D-k, tíz-és százazrei négy éven át (a háboru győzelmes befejezése óta) nem tudnak munkát kapni és mindedig nem volt szabad továbbutazniok olyan földekre és olyan lehetőségek közé ahol emberi életet tudnának teremteni. A kivándorlást most gyorsítják ... természetesen a fiatalokat, erőseket, magányosokat válogatják.

"NEM SZABAD",
"NEM LEHET"

A többi hontalan, főként a nagy családok, várjanak. Munkát nem kapnak. Csak várjanak; négy évet vártak már, megszokhatták. Hogy miből éljenek? ... Néha vetnek nekik egy kis alamizsnát. Egyelőre azonban (4 év óta) utleveget nem kapnak, vizumot nem kapnak, magában az országban, ahol élnek, sem utazhatnak bizonyos távolságon túl, mintha belpoklosok lennének. S mind erről beszélni is alig szabad. A béke ötödik évében.

WHISKY ÉS
KOKAIN ...

Van olyan, akinek négy év óta affidavit-je van egy tengereentuli országban élő rokonától. Az affidavit azt jelenti, hogy az illető odaáti ország állampolgára a beutazóért erkölcsileg és anyagilag felelősséget vállal, az utóbbira való képességét bankkivonatokkal is igazolta. Így sem megy, négy éve. Nincs semmi baj,

"Tal a nehese" folytatás)

mi még vissza van; a sok csalódás után miben higyjünk, mire építsünk bíz?

Igen, a sok csalódás, fájdalom vezet, elkényszerít bennünket az újító politikán, a csalfa homvágyó nál az emberi lét igazi értelméhez: Istennel való szövetséghez. Esztendő voltna, hogy a múltban is megelső dolgunk, minden ügyünkben megelső gondolatunk legyen, ez a valhatatlanság. Ha Isten tálti be mindennapi életünket; akkor ezek a mindennapok nem torokolhatnak többé szegényesbe. Az irádság és az Isten utáni keresés a hétkönapok munkája, eseményei között, olyan gyűlölséket, örömséket hoz számunkra, amelyek töltnek elvethetetlenek. Az elhibázott életből való újjászületés csak így lehetséges. Bukott bannr, gyógyíthatatlan beteg és minnki által megvetett bűnösök találta en az uton - és csakis ezen - új életet. Aki a hétkönapok apró kis ügyei között sem felejt el arcát tenre fordítani; azon az emberen Isten-are büntelen, tökéletes, gronthatatlan fényei tükröznek szaga. Az az ember megelégedettségben és boldogságban él, mert Isten-gyan és Szeretethen él - e két elid, de megdönthetetlen erőben, ly mindenütt a világon, minden rban, végül mindig győzedelmeske-tt.

Igy éljünk, e tökéletesség és ztonság felé tartva, bárhová kerülünk is. Így leszünk egy esetleges samentaire is legfalkésőbbek gérettebbek. Az istenes élet mellett szülőhasznunk legyen másik eszmé yünk, ennek szerelmében maradjunk rroszívú testvérek Ausztráliában Kanadában is. A "Jöjjetek" nagy-abásu apparátust épít most fel, gy számontartsa és egymásról érte itse a világ legkülönbözőbb pont- in élő magyarokat. Valamennyünk- k csak annyi a kötelességünk, hogy vándorlási címünket tudassuk a arkesztőséggel: Bregenz, Belrupt- rasse 8., Austria. A lapot a vi- z bármely országába, allenszolgá- tás nélkül is küldjük, mindaddig, lg kivándorló testvérünk olyan kö- lmények közé nem kerül, hogy ön- ut támogatni kívánja a "Jöjjetek" állítását. (i. gy. 1.)

OLASZORSZÁGBAN megkezdtek a ndszent biboroc harcegrpinia mir iriumáról szóló film elkészítését aly egyben megmutatja a magyar p szenvedéseit is. (E.P.D.)

("Az emberi szabadságjogok" folytatás)

nincs semmi kifogás sem az utasni szándékosó, sem a meghívó személye ellen. Eppen csak nem megy. Az il- lető itt tétlenségre van kárthatatva, noha odást dolgozhatna; mert az az állam egyébként "hájt" be- vándorlókat. Pedig béke van, az emberi szabadságot ki harcolt béke, a hajók vigan járnak. Igaz, olvas- tunk egy hirt, hogy az UNRRA egyik Kínának szánt ha- jórakományra feleként whiskyt, kokaint és egyéb fe- ketepiaci árut csempészték abba a vérző, éheső or- szágba. Csak nem ilyen okok miatt nem jut hajóhely a munkára vágyó hontalanok számára?

A BŐSÉGESEN TERITETT ASZTAL FELE

Churchill, aki mindig kitű- -nő ösztömmel találja meg az idő legtisztább igazsá-

-gait, Bostonban (Északamerika) nagyszabásu bessenét tartott.

Megállapította ő is, hogy "nagy győzelmeink után úgy képzeltük, elnyerjük a békét, legalább a mi i- dőnkre... mégis olyan súlyos és közeli gonoszágok- kal kerülünk szembe, amilyenekkel civilizációnk még sosem találta magát szemközt, a II. szásd leg- utóbbi viharában és felfordulásában sem". Churchill rátapintott az elmúlt négy év általunk fentebb esse- -telt, sok tekintetben alig jövatható mulasztására, amikor mondotta: "egy győzelem problémái súlyosabbak és terhesebbek lehetnek, mint a vereségé". Az oro- szokról ezt mondotta: "miért cselekedtek és visel- kedtek ők eltökélten úgy, hogy ezzel allerik való e- gyezésre ösztönözték a szabad világot?... azért történt ez, mert a Szovjet jobban fél a Nyugat ba- rátságától, mint allenségeségétől".

A világ első államférfia még a következőket ál- lapította meg:

Ha minden országban a nép nagy tömegeit bősége- sen terített asztalhoz akarjuk vezetni, ez csak fá- radhatatlan áldozatossággal, jóakarattal, technikai termelésünk örökös javításával érhető el... Indul-junk valamennyien ebbeli kildetésünk és kötelessége- -ink teljesítésére, félvén csak Istentől és semmi másától."

Arra a kérdésre, hogy miért fél a Szovjet a Nyu- gat barátságától, Churchill ezt válaszolta: A Szov- jet nem engedheti meg magának, hogy szabad és bará- tságos közlekedés kialakulását engedje az allendörz- se alatt álló hatalmas terület és a Nyugat között. Hogy ne lássák az oroszok, milyen élet van határai- kon túl, s ugyanakkor a világ se láthassa, mi törté- nik a Szovjet birodalmán belül. A teljes diktatura nem érzi magát biztosan egy nyílt világban."

Churchill amerikai tartózkodása alatt is fris- sen tájékozódott hazája eseményeiről: külön reptöl- gépek hoztak számára 4 angolai ujságot tüstént meg- jelenésük után.

KOMOLY AGGDALOMMAL ... Az Egyházak Világtaná- csának végrehajtó bizott- sága a Genf melletti Bosseyben tartott tárgyalásán többek között a következőket állapította meg: "150 tagegyházunk Istentől a világgal szemben reáruhá- zott szolgálata felelőségében ünnepélyesen ktyilat -kotatta az emberi jogokról és a vallási szabadság -ról szóló alapvető elveit. Komoly aggdalommal ál- lapították meg, hogy a világnak szinte minden ré- szén - nyíltan vagy burkoltan - az emberi jogok és szabadságok veszélyeztetettsége látszik kifejlőd- ben. Európa és Ázsia számos országában kormányok úgy

mutatják, hogy a lelkiismeret és a hit szabadságát védik, azonban azt gyakorlati magatartásukkal megtagadják. Korlátozzák az egyházakat az azt a jogát, hogy mindenkinek az élet összes területein Isten igéjét hirdethesse. Keresztény ifjúsági szerveket betiltanak. Beleszólnak a lelkészek kiképzésébe és egyházi vezetők kinevezésébe. Növekedő számmal letartóztatnak és fogva tartanak egyházi vezetőket és egyháztagokat. Egyes területeken az egyházak az előtt a lehetőség előtt állanak, hogy életük, mint egyházaké és gyülekezeteiké teljesen szétfoszlik ... Egyes országokban, melyekben kívülről nézve szabad hagyományt őriznek, a nép gondolkodása és cselekvése feletti növekvő kormányellenőrzés, minden politikai cselekvésnek a katonai és hadászati szempontok alárendelése és a valláskisebbségek jogainak megrövidítése folytán gyorsuló veszély mutatkozik".

A Madách Színház - írja a budapesti Magyar Nemzet c. lap - teljes díszletével kivomul a Ganz vagongyárba, a csepeli Weiss Manfréd-ba, majd az újpesti Magyar Pamutiparhoz és ott eljuttatják a "Kispolgárok" c. Gorkij-darabot. (Nem lenne egyszerűbb, ha nem a színház menne a nézőhöz, hanem a néző a színházba, amint ezideig szokás volt?)

A Z ELSŐDORT FALU

Részlet Szabó Dezső regényéből

(A világon újabb rengeteg "békekonferenciát" tartanak csak az a különös, hogy akik ezt teszik, azt is mondják: "a békéért arcvonalba kell állnunk s fel kell tudni állni életünket, utolsó csepp vérünket". A békes halláranogatás napjaiban pillantsunk vissza a magyar falvak véreinek nem is legutóbbi, de azelőtti ünnepélyes odaáldozására, ahogy ezt Szabó Dezső ezerszini, dus látása és nyelve festi.)

Még azon éjjel biciklis futár hozta ki a jegyzőhöz a szükséges utasításokat, s másnap mint a nép atyja kelt fel az ágyából, hogy a tegnap megrugdalt nagy kutyát nekik - rassa a véres hajszájának. A falakra kiragasztották az éjjel hozott óriási plakátokat. Az egyik az agg király drága stílusát hozta el népeinek, a másik kettő a behívási módo-

Hírek Magyarországról

A magyarországi reformátusok hetilapjának, az "Élet és Jövő"-nek szerkesztőségéből kivált Muraközy Gyula, az addig volt felelős szerkesztő, aki kilónben lemondott püspökhelyettesi, régtől viselt tisztségéről is. A Lapban nem találhatók többé Ravasz László püspök írásai sem. Az új főszerkesztő dr Victor János.

48 millió hontalan él Európában 1948 év végén, az Unesco közlése szerint. A 48 millióból 12 millió gyermek. Az árvagyermek száma 13 millió Európában, ebből Magyarországra 200.000 esik.

Bácsról Budapest felé tartó menetrendszerű utjáról egy repülőgép "megszokott" Münchenbe a közelmúltban. Azóta valamennyi magyar légvonalon orosz pilóták vezetik a gépeket.

Budapesti lap írja: "Az operaházi ping-pong együttes Dömsödre ment vendégszerepelni és ott megverte a helyi asztali teniszcsapatot. Most már csak az hiányzik, hogy a dömsödi pingpongozók Budapesten az Operában vegyenek revánst az énekeseken, mondjuk a Paraszttbecsületben."

Pesti lap írja: "Rendelet jelent meg arról, hogy a közületeknél senkisé nem tölthet be kettőnél több olyan illetményel járó állást, amely általában létfenntartást biztosító foglalkozásnak szokott minősülni. Ez helyes. De talán még jobb lenne, ha az ember egyetlen egy állással tudná biztosítani a létfenntartását."

Mit veszített Magyarország a háboruban? Magyarországi ujság jelenti, hogy hazánk lakossága 115.000-rel kevesebb most, mint az utolsó népszámláláskor volt. Ha a két világháború közötti népszaporodást vesszük ala-

zatokról szólt. A jegyző magához hivata Szonda Gergelyt.

Az emberek benmaradtak a faluban s az ő föld hiába várta ma örökölt gondviselőit. A termő mező szélessége, az élő cséplőgép ma árván maradtak. Az emberek a nagy papírosokból silabizáltak a rettenetes jövőt. Némelyik holtradermedt szemekkel tapadt az írás-hoz, mintha a megpattant betűkből már hullák végtelenje gurulna elő s ott látrá a magát is. Mások leszegzett szemekkel, mint bántott kutyák, befelé néztek önmagukba s ott hallották az elhagyott család sírását, látták a tűzhely fekete napjait. Fiatal legények, kikből majd kicsordult az élet s kilobogott a fiatalság, mint égő tulipán a tavaszi földből, csinált férfiasággal nyelték vissza az egyszerűbb székely meg sem értette a hivatalos mondatokat s mindegyre lehetett hallani a kérdést, melyben egy halál felé hajló élet remegett: - Nekem is kell mennem? Nekem is kell mennem? - A nők körülterferegtek, mint megmaszlagozott tyukok és sirtak, vagy benrekedt sírással néztek a szemibe, melybe bele fognak yuhanni.

Egyszerre aztán köztük termett Szonda Gergely s nagy, telt szájjal kezdett olvasni egy csomó ujságot. Hogy mit mondott Vilmos,

1, akkor Magyarország lakosságának 9,800.000 körül kellene lennie. E helyett 9,201.000 a lakosság száma, azaz a háborus kiesés 600.000 főt tesz ki. Ennyi az a lélekszám, amely a legkülönbözőbb módokon a háboru következtében elveszett a magyar nép számára. Ez több, mint akár Anglia, akár az Egyesült Államok háborus embervesztése. (Az adatok Rákosi Mátyás március 16-i beszédéből.)

A Közgazdaság évkönyve, amely 1947-ben jelent meg, összefoglalva Magyarország nemzeti jövedelmének alakulását. Eszerint a háboru következtében a magyar mezőgazdaság jövedelmének 50%-át vesztette le, a bányászat és kohászat 45%-át, a gyáripar 60%-át, a kézműipar 42%-át. Mindent egybevetve a nemzeti jövedelem 54%-al, tehát felénél többet esett vissza. Hasonló volt az egyéni jövedelmek pusztulása. 1947-48-ra a nemzeti jövedelem megint a békebelinek 80%-a fölé emelkedett és az 1948-49 termelési évben várható, hogy visszaáll a békebeli szintre, úgy, hogy a gyáripar, bányászat a békebelinél nagyobb mértékben vesz részt a nemzeti jövedelemben, a mezőgazdaság azonban még nem éri el a békebeli szintjét.

Budapesti Ref. egyházmegye rendkívüli közgyűlésén bejelentették, hogy az egyházmegye anyagi élete dvező. Perselypénzek s adományok fejében 1 forint 75 fillér ik havonta egy lélekre.

gy a német kar megvéd bennünket s a világot, hogy a német ököl már döngeti a futószaka hátát. Hogy Párisban rémes forradalm földreng, utcákat tépnek fel, házakat rotnak le s felakasztott tábornokokkal, émbombákkal ordítja a nép urai filébe a béét. Hogy Oroszországban is nekilódult a forradalom, Odessza lángokban van s a Fekete-tengeren égő, véres hajók uszálnak. Hogy Igrád már valószínűleg a miénk s Péter kiályt az öngyilkolástól védik. Azután borzító hírek ömöltek, mint vérrel szittposkák a szegény ház hasadékaiból, a kulturanciák barbárságáról. Hogy a kimenekülő egeneket, magyarokat is, éheztetik, szomztatják, vad tomahawkkal táncolják körül, léjük szurnak és nevetnek: - Gyálázatos che, kutya osztrák, döglőj meg! - Hogy nő t hajuknál fogva ráncigálnak ki a halárra zsufolt vonatokból s bántalmazták az briót a terhes asszonyban. És Szonda Gergely az újságokat, mint az üldözött vérebe rtott rongyot, párologva a gyűlölettől és zugságtól, odatartotta a népszelindek felbent szimatja elé.

Azután kijelentette, hogy a mai nagy fel

S v á j c i a r c o k

A "Lagerek" többéves borongásával idegeinkben utazunk Svájc felé. A határon túl simán suhanó vonat visz: Rorschach, St.Gallen. Sziporkázó fények, arany és ezüst kávéházak, kirakatok puha gazdagsága. Egy gyűlésre sietünk az egyik kis utcába. Ragyogó tisztasággal és puritán egyszerűséggel fogad egy terem, s a jelenlévők élén egy szerény, mosolygó idős ur, akinek a kézfogása oly pártfogóan simítja a kezünket, mintha csak mondaná: szeretlek téged, testvérem, mert látom, hajszolt, fáradt vagy, mint valószínűleg hajszolt, fáradt az a közösség, mely kildött, s szeretlek azért is, mert nekem a szeretet meggyőződés, hitem és szándékom ... Robert Rotach ő, St.Gallen "Altpfarrer"-je, amit mi magyarok püspöknek mondanánk. Feje egy nagymultu, dinamikus tettereji református egyháznak, sok papnak... most előre hajol a barnafényezésű asztal tükörlapján, tenyerét is filéhez illeszti, hogy jobban megértse a mi idegen kiejtési beszámolóinkat az ausztriai magyar hontalanok szükségéről. Van öneki sok más gondja is, napalain tul nem egyszer az éjjelét is követeli munkája, most mégis csupa odaadó figyelem a mi, az idegenek, sok apró, részletezett problémái iránt. Nem kérte, ösztönözte őt erre senki, se államközi érdek, se az Egyházak Világtanácsa, se Amerika, még csak Svájc sem, - csupán egyedül a saját szive. S mikor beszélni kezd, bármilyen súlyos kérdésről is, csak mosolyog, s a szeretetnek ez a tiszta derüje áthatja, valósággal megszépíti hallgatóinak figyelő arcát is, megkönnyíti az egész keserű ügyünket is.

"Mi nem csak adni akarunk a magyar menekülteknek, mert amit adunk, az nem a miénk, hiszen Isten megbizásából van nálunk, - de tanulni is akarunk a hontalan magyarok hitéből." Memyi alázat, bölcsesség és forró szeretet, milyen a dolgok végső igazságát megfejtő hit a galleni püspök csendes, szerény, fenkölt szavaiban! Nem ők adják ... mégis egész Ausztria magyar hontalanjainak juttattak valamit, ruhát, ételmezt, karósonyi gyermekoszagokat, könyveket, a "Jöjjetek"-et is ők hívták életre.

Nincs, nem lehet közöttünk egy se, aki valaha is elfelejtené csendes órájában áldást kívánni erre az áldott szívi, szerénységében oly felejthetetlenül nagy ember életére.

szabadulás öröme, amikor végre az ősi magyar vitézség újból felkel, hogy a ráleselkedő kutyákat leverje, a jegyző ur mindenkit szivesen lát a korcsmában, mindenki ihat, ehet ingyen. És a nép, mely felett megsuhogott a csorbitatlan kasza, kezeitől kiszakadt az élet és a család, nekiszorult a gyilkoló vigasztalásnak, az ő barátnak, az alkoholnak.

Mikor aztán a békés vér nekiiramodott, a lehorgadt nyak dacos megszégésbe merevedett, a szemekbe kitántorgott a felvert lidérc, nagy, kövér szavak jöttek az ajkakra s az összeszorult ököl mellett vert, akkor Szonda Gergely valahonnan előkerített egy éktelen nagy zászlót és a Kuntz tanító is, aki a jegyző felhívására odajött a gyermekekkel. A gyermekek elkezdtek visitani a nép önkéntes travesztiját:

Ferenc Jóska azt izente,
Elfogyott a regimentje.

És ez olyan jó nóta volt, beidegezve már a mi kutya husába, mint az apporte a vadászebbe. Szonda meglóbálta a zászlót s elordította: - Menjünk a jegyző urhoz! - És akkor a nép, a sötét halál előtt leborult nép, most párolog-

A Franciaországban legutóbb felvetett terv a következőket célozza: az egyház szociális munkájának anyagi megszervezése, árvaházak, ifjúsági otthonok, menházak bevételeinek közös intézése, a város és vidék egymást segítésének előmozdítása, vidéki szövetségek alkotása, stb. A terv mint előnyt ígéri, hogy így módon a szociális intézmények olcsóbban juthatnának a szükségelt cikkekhöz, az így elért anyagi többletből sokgyermekes családokat és az időelőtt elöregbűnő anyákat, szűkölködő tamlókat, ifjú házasságokat otthonuk felépítésében lehet segíteni. A mindennapi élet minden kérdésének protestáns központi állomása lenne ez a szervezet, amely egyben támogatná a protestáns kereskedőket is, hogy rajtuk keresztül gazdasági összeköttetésekkel nem rendelkező protestáns vidékek termelvényeit elhelyeztesse. Ezek az anyagi előnyök szellemi és erkölcsi vonatkozásban is jelentős hasznot gyakorolnának, hangsúlyozza a tervezet, különösen egy olyan országban, ahol a protestánsok kisebbségben és elszigeteltségben élnek.

Illos KÜLÖNBÖZŐ NYELVRE fordították le idáig a Bibliát, a legutóbbi statisztikai jelentés szerint.

K e r e s i k: Makranczy Ferenc közs. jegyzőt szül. Nagykaroly, 1904. és Meretz István családját. Aki tud róluk, közölje címüket beregenzi lelkész hivatalunknál, Belruptstrasse 3. II.

va a pólínától, kifényesedett szemmel bontott a lobogó után s mint elejtett tüzes vasgerenda dült ki belőle az ordítás: - Eljén a háború! Eljén Ferenc Jóska! Eljén Vilmos! Eljén Tisza Pista! - Hajrára beideggett nevek, izmaiba égetett "vigyázz"-ai az vezeredeken át fegyelmezett állatnak. A gyermek és asszonyok belesivítottak s a nagy elörete hátnat, mint egy meglökött fedél zútant le a szivekről s az elejtett emberekből kiivöltött a felriasztott kannibál.

Mikor a jegyző lakása elé értek, már az erkélyen álltak a jegyző, Farcády, Ilona és fiatal tisztesebb vénei. A menet megállt, kint tanító belekezdett a himnuszba s a gyermek után a parasztok is behengerítették az énekbe. Minden hangon, mindenféle síró csuklással és visitással énekeltek s a hangok mint civakodó verebek vágták egymást a meghántott levegőben. Aztán Szonda Gergely elfordult s egy pár kacskaringós mondatban kijelentette, hogy az ő székely nép hazájáért és királyáért kész apróra vágatni magát, az utolsóig, ha kell, még a bölcsős csecesmőket is odadobja a haza oltárára.

(Miklós, az író, barátjával a Dunahidon át menekül el egy háborút éltető gyűlésből.)

Mi a protestáns egyház legstingósebb feladata? - erre a kérdésre Dibelius németországi püspök a következő választ adta: legfontosabb munkánk az kell legyen, hogy az emberek életük gyökerét az Evangéliumban érezzék, ezen áll, vagy bukik minden. Ezt a feladatot azonban csak a gyülekezetben lehet megoldani. A döntés különben is mindig a gyülekezet kezében van. Az egyházvezetőséget el lehet sópörni, de egy élő gyülekezettel szemben az állam tehetetlen. Hogy a gyülekezetek miképpen oldják meg feladataikat, ezt nem lehet egyszerűen felülről parancsolni. A mi egyházunk nem tűr semmiféle parancsrendszert. De jól is van ez így, mert gyakran kishitűségünket szégyellve kellett belátnunk, hogy a gyülekezetek a döntő pillanatokban a helyes utat választották. A vezetőknek csak az kell hogy a feladata legyen, hogy a gyülekezet kezdeményezésének lehetőségét nyujtsa.

A legfontosabb feladat kérdésére egy másik egyházi vezetője a német protestánsoknak, D. Hartenstein, a bizonyoságtétel, a szolgálatot és az egységet jeltette meg.

- - 0 - -

"SZÉP KIS ÁLLAPOTOK AZ EGYHÁZBAN." A Daily Express c. angol lap együtt közli az általánosan szovjetbarátnak ismert Canterbury-i "vörös dékán" képét, a modern fejlődési teóriájáról hírhedt Birmingham-i püspök képével, ezzel az aláírással: "szép kis állapotok vannak az egyházban, ha Canterbury dékánja mindent hisz,

Miklósban elszakadt a zsilip:

- Láttad a szép, fiatal magyar marhát, a mint boldogan, hálától csordulva csemcségett a nagy lakomának, amit az ő husából fogtak ütni? Hogy vigyorgott, hogy lakodalmat taglólóznak belőle ezek számára. Nézd ezt a rohanó várost, a felszökő palotákat, a vágynak, vérnek, gyomornak megvalósuló, felhemzseggő álmát. Kié a pénztenger itt, kié a drága szerelm, a megfizetett hir, az ütött dob, kié az életnek ez a roppant aratása? Idegené, idegené, idegené! Is ez mind a bolond magyar vérből serkedt s ha megfacsarnád az utcaköveket, magyar vér csordulna belőlük. Most elindul újra öklelni a fiatal magyar bika s a háborúból, mint egy mitológikus kószból fog ömlelni a vér, a fájdalom, a nyomoruság, a pénz, a jövő. Kié lesz a vér? A mienk. Kié a fájdalom, a nyomoruság? A mienk. És megléted: pénz, élvezet, jövő, az mind a kis okosoké, a bölcsen gyáváké lesz, az ügyes uszítóké. Mi elhullunk, szétdőglünk háborútól, betegségtől, nyomortól, idegen fajok fogják fejni a történelem megduzzadt tőgyét, mi szolgábbak, nyomorultabbak, balekebbek leszünk mint valaha. Nekünk elég, hadaloltunk, ha egyszerűen, feleségesen hősök voltunk. Mindenki ur lesz rajtunk, mindenki főzni fog csontjainkból.

ami a moszkvai Prawdában áll, ugyanakkor Birmingham püspöke csak a felét hiszi annak, ami a bibliában áll".

— 0 —

OCLEVELANDHÉN "Az egyházak és a világrénd" címmel tartott konferencián amerikai vezető férfiak hangsúlyozták: "a mi törekvésünknek annak kell lennie, hogy népünk ellenálljon a kísértésnek hatalmát felelőtlenül használni, másrészt pedig a felelősség alól magát kivyoni... A szovjet kommunizmus az erőszakban és terrorban hisz. Ezideig nincs nemzetközi törvény és nemzetközi rendőrhatalom azoknak védelmezésére, akik magukat ilyen módszerekkel szemben nem tudják megvédeni. Az Egyesült Államok hatalmi állása nyújthat ma egyedül megfelelő erőt arra, hogy az emberi jogok és szabadság védelmet nyerjen. Ezzel kapcsolatban azonban fennfőrog a veszély, hogy e hatalomnak az alkalmazása háborúhoz vezethet. Állítjuk, hogy a Szovjetunióval való háború nem elkerülhetetlen. Mindinkább jelek mutatkoznak, hogy a szovjet vezetők egyre jobban felismerik módszereik hiábavalóságát egy egészséges és igazságos társadalmi renddel szemben. Ezért döresség lenne egy 'preventív' háború. Az igaz társadalmi rend nem fog a kommunizmus..." (E.P.D.)

HAZ ORÖKÖS HÁBORÚKNAK AZ AZ OKA, hogy az emberiség hatalmi államrendszerekre tagozódik, amelyeknek az a törekvésük, hogy saját hatalmukat mások kontójára gyarapítsák - mondta Dibelius püspök "At kell forrálni az emberiség gondolkodását" c. előadásában. - Az állami hatalmi eszközökkel alátámasztott önző gazdasági törekvések áldozatává lett az emberiség, amelynek egyetlen életcélja a materiális jólét lett. Mindaddig, ugymond, amíg az emberiség emellett az életrend mellett marad, sosem lesz béke. Ahol Krisztus van, csak ott van béke, amelyet különben a világ a maga erővel sohasem tud megvalósítani.

BERLINI ASSZONYOK KÖVETELIK az asszonyok világtanácsa által 1924-ben megállapított "A gyermek Magna Charta"-jának időszeri megváltoztatását. Rangszülőzzék, hogy eddig elkerülhetetlen módon használták fel legutóbb a gyermekeket a háború érdekében. Biztosítani kívánják minden esetre a gyermeknek szülei által való neveltetését, a gyermek anyanyelvén és a szülők által kívánt vallásban.

Az Ige fényénél

Könnyebb a tevének a tii fokán átmenni, hogynem a gazdagnak az Isten országába bejutni.

Máté 19:24

Bavasz László püspök és Muraközy Gyula budapest-kálvintéri lelkész, püspökhelyettes Amerikát járták, - jóval a háború előtt - hogy "hasai" ige hirdetéssel keressék fel odaíti véreinket. A püspök költői művi, páratlan mélységi prédikációi és Muraközy lelkész forrómagyarságu, a kálvinizmus népközéletének tiszteletével és igemagyarázatai elmondhatatlan kincsét vitték a tengerentúltra szakadt magyaroknak. Alig akarták tovább engedni őket utjukon az egyes gyülekezetek. Kis keresetű, erősen dolgozó, egyszerű emberek teszik az amerikai magyarok zömét, emberek, akik becsületességükkel, szorgalmukkal állták meg a sarat idegen földön is. A létért való küzdelembe beleegépesedve, a magyar beszédtől elszakva, most a két pap örök távlatok igazságát idéző, szép szavain át egyszerűben visszaérették a szülőföldet, az anyanyelv varázslatát, szines bőségét, - otthoni táj arca, gyermekkori ételek íze, emlékektől fízseres szellő suhánása, magyar napfény melege volt számukra minden istentisztelet. Egyszerű gyülekezeti tagok fogadták otthonukba a két egyházi embert, akiket az út fáradalmáért nem is annyira a pompás vendéglátás, mint a házigazdák mosolyban és könnyben sugárzó boldogsága és szeretete kárpótolta és ajándékozta meg.

Az egyik városban egy milliomossá gazdagodott magyar származású gyáros házába kerültek. Ilyen gyönyörű palotában még sehohsem voltak. Szolgák serege volt segítségükre, dusan terített asztal, kényelem állt rendelkezésükre. A házigazda kimért udvariassággal kezeltfogott a két anyaországi pappal, a továbbiakban asután "nem ért rá" velük lenni. Többé nem is látták, az istentiszteleten sem. A két magyar lelkész sehoh még ilyen fagyosan, rosszul nem érezte magát, mint annak a palotának a fényezésében. Örvendtek, amint a következő helységben egy bányász egyszerű, meleg otthonába kerültek.

Az amerikai magyar, aki az élet versenyében minden földi ítélet szerint "mindent megnyert", lehet, hogy éppen mindent, ami igazán fontos, el is veszített.

OKILENVEVENNÉGY AMERIKAI MAGYAR LELEKÉSZNEK küldjük a -landjón a "Jöjjetek"-et, hogy hirt, képet adjunk magunkról, gondolkodásunkról, gondjainkról. A "jöjjetek" előállításának támogatására most első segítség érkezett: Egy László East Chicago-i (Indiana) lelkész átutalta számunkra az ottani reformatus egyház nőgyeletének 7 dolláros adományát, id. Molnár Bálintné és Fagyas Ferencné nevében. A támogatásért köszönetet mondunk és kérjük Istent, a "Jöjjetek" közvetítő szolgálatán keresztül amerikai testvéreink mind szélesebb rétegeinek figyelme fordulna hontalanjaink iránt.

K a n a d á b a n rövidesen törvénnyel szabályozzák az oda kivándoroltak hozzátartozóinak kiutaztatását, a tárgyalások az IRO és a kanadai kormány megbízottai között befejezés előtt állnak.